

Det var en gång två dykare...

Klubbens märke ritat av konstnären Jim Marshall, Medicine Hat, Canada

Att vatten kan vara så givande. Det har alltid varit en dragningskraft både på och under ytan. Vid pluggandet i Uppsala på 60-talet fastnade jag för en annons i dagspressen som löd: "Sportdykarutbildning". Kursen sträckte sig över 1 termin med ett kurstillfälle i veckan och organisatör var Uppsala Dykarskola. Basen var en ambulansförare, som roade sig med detta på sin fritid. Han hade även eget företag som sysslade med bl.a. dykuppdrag. Kursen var väldigt spännande för en som länge velat lära sig det här och bara känslan när man fick lufttuberna första gången och kunde stanna under ytan massor av minuter var sånt som måste upplevas.

Kursplanen för dykutbildningen följde SSDF:s plan, Svenska Sportdykarförbundets, som i sin tur var ansluten till det världsomfattande förbundet CMAS, Confédération Mondiale des Activités Subaquatiques, som bildades 1959 med 18 stater av pionjären Jacques-Yves Cousteau som också blev förste ordförande.

Eftersom min gode kamrat Björn senare befann sig på samma latitud för både lumpen och studier, så passade han också på att gå utbildningen.

Vi fortsatte båda att dyka i denna klubb och bistod även som instruktörer vid fortsatta utbildningar med slutprov både i Björklingsjön lite utanför Uppsala och på västkusten norr om Göteborg vid Långedrag och Lysekil.

På den tiden var det Aquasport baserat i Göteborg, som var mest i ropet vad gäller utrustning och normalt 2 x 7 literstuber. Men med hjälp av en dykarkompis i Uppsala, så importerade vi amerikanska tuber också ex "Aqualung" (2 x 10 liter) med veckade slangar och även märket "Dacor".

Vi fick också en utmärkt vidareutbildning då vi hjälpte dykarbasen med diverse dykuppdrag. Det kunde gälla sökning av något borttappat, kontroll av elledningar, sökande av ett vrak ute vid Öregrund eller att med hjälp av brandspruta spola ett litet dike på botten för att lägga en ledning i.

Vid ett tillfälle skulle vi kontrollera en telekabel tvärs över Dalälven vid Söderfors. Det var i januari och vintern på den latituden är en råkall historia. Vi hade förstås våtdräkt och varsin stor bag med oss där det stod Scubapro med stora bokstäver + tuber och den lätta utrustningen. Det var inte att tänka på något ombyte inomhus. Älven och en stenig strand var allt som fanns och råkall luft med låga moln och flera minusgrader förstås. Vi ställde ju opp på uppdraget så det var bara att klä av sig och kliva i dräkten, sen ut i det 4-gradiga vattnet, tåla kylchocken ett antal sekunder, fixa cyklopet och följa ledningen. När kontrollen var klar var det bara att gå upp och snabbt torka av sig och klä sig igen. Det var i sanning en lärorik tid.

Vi hamnade förstås i Jämtland så småningom och fortsatte våra bravader. Det är inte många färjelägen eller bryggor eller sjöar som vi inte har simmat runt i och oavsett årstid. Vid dykningen där Thomée tidigare korsade Frösöbron, hittade vi en massa sparkar, cyklar, däck och faktiskt riktig ammunition. Vi tog ammunitionen och åkte opp till polisen med den, där de då höll till uppe vid rådhusets södra gavel. Det var rätt kul att se de förvånade minerna när 2 dyngsura individer fortfarande iklädda svarta våtdräkter knallade in på kontoret och levererade skarpa skott.

Naturligtvis spred vi ut och visade allmänheten mycket av våra utflykter och ofta med hjälp av fotografen Sune Heidenbeck på ÖP. Han blev vår egen fotograf och kom att följa vår framfart en tid framöver.

Vi tog också själva många bilder såklart både ovan och under ytan med en kamera av märket Nikonos. Den i särklass bästa sjön att ta bilder i var Locknesjön, där sikten var mycket god även på 10 m djup.

Fotot där vi kommer upp ur sjön och möter några kor fick Sune t.o.m. pris för. Man riktigt ser kornas spända försiktighet över den bisarra synen av märkliga varelser som kommer upp ur vattnet.... eller dåtidens "aliens"....!

En annan säkert ovanlig dykning som vi "slet" med, var när vi åkte till Huså uppåt Kall i lastbil för att leverera en mängd tegel. Naturligtvis hade vi all dykutrustning med oss. Efter leveransen utgick vi från en fjällkant och iförda allt för dykning vandrade vi uppför kanten med tuber på ryggen, iförda våtdräkt, bar på fenor och cyklop och viktbälte förstås. Om någon sett oss hade de nog inte begripit någonting.

Men 2 bevingade varelser följde vår skumma vandring upp för fjället och hade nog aldrig sett något liknande. Det var säkert guden Odens spioner Hugin och Munin som flaxade runt för att få en uppfattning om ett ev hot mot deras Herre.... Om vi hittade något spännande i tjärnen? Nix, sankt med gungfly och jobbigt värre, men ett väldigt kul minne, som vi skrattar åt än idag.

Av någon anledning studerade vi en historia som gällde Sundsjö kyrka. Den hade mistat sitt tornur en gång i tiden och i skriften kunde man läsa om en jätte som irriterade sig på allt oväsen från tornuret. Resultatet blev att jätten i ett raserianfall slet loss klockan och kastade

den i sjön i bit från kyrkan, nuvarande Sundsjön. Jaha, naturligtvis blev vi tvungna att dyka i sjön och simmade ganska länge runt det vi tyckte var rimliga ställen. Men fanns det något, så låg det säkert begravt i dyn... eller troligast fanns det ingenting. Vad gjorde vi inte för att få ett dykäventyr!

Vi utforskade också botten utanför Vålbackens tegelbruk och bärgade ett tungt ankare som kanske tillhört ångaren Aktiv.

En vintersäsong hindrade oss inte från diverse dyk. Isen låg visserligen över halvmetern tjock, men med en motorsåg fixade vi en vak utan- för Björns sommarställe i Sunne. Någon mer steril botten fick man leta efter, så efter slitet med all sågning tog Björn en behövlig paus i vaken, innan vi "bastade" i lekstugan på tomten. Bilderna härrör från julen 1965 och

temperaturen låg runt ca -16°. Vi undvek dykningar när termometern sjönk ytterligare för att inte riskera luftstopp pga frusna regulatorer.

I början av vår verksamhet fick vi lov att fylla tuberna på brandstationen på Regementsgatan. Men i huset där jag bodde på Frösön fanns två personer som båda jobbade på F4. Så vi fick tipset att vi kunde säkert fylla tuberna ute på F4 hos flottiljpolisen. Vi for dit och kom då i kontakt med Olle Fastesson, som var chef för flottiljpolisen. Han blev bara glad över bekantskapen eftersom han sysslade med dykning i tjänsten. Vi fick t.o.m. följa med ut i en båt för att plocka tomhylsor på ca 18 m djup framför skjutfältet i Västbyviken. Hylsorna stod som en skog av pinnar i dyn och det var bara att plocka och lägga i hinken. Kopparylorna var ju ganska stora och betingade säkert en viss summa, som antagligen tillföll flottiljen. Vi var ju bara glada att få vara med. Så fort man började plocka, rörde man opp dyn. Om man inte höll tillräckligt avstånd till det annalkande dymolnet bakifrån uppkommet av fenslagen, så blev sikten obefintlig.

Björn och jag började så småningom fundera på att vi kanske skulle försöka bilda en klubb. Vi tyckte att vi hade lärt oss så pass mycket och kände oss tillräckligt säkra under våra utövanden. Vid kontakt med SSDF fick vi tips på hur vi kunde göra för att få till en klubb med en styrelse. Så vi bestämde oss för att inviga Olle Fastesson i denna idé. Det räckte ju inte med bara två personer, så med Olle skulle vi bli tre i alla fall. Han tyckte detta lät väldigt intressant och ville förstås vara med.

Så 1968 träffades vi och några enstaka till (som vi lärt känna) hemma hos Björn på Örijansvägen, samtalade, organiserade styrelsens sammansättning, antog de stadgar vi fått från SSDF och kunde förklara klubben bildad. Vårt första styrelseprotokoll med stadgar skickades till SSDF för registrering och lite senare fick vi beskedet från SSDF, att dykarklubben "**Jämtdykarna**" nu fanns registrerad som ny klubb i Norrland och första klubben i Jämtland.

Styrelsens sammansättning var följande: Olle Fastesson, Lars Jahrluf, Björn Staverfelt, Göran Westman, Björn Wolgers och Leif Östlund.

Våra dykningar fortsatte förstås och även med utbildningar till sportdykarbevis.

Dykarklubben växte ganska snabbt och vi gjorde många organiserade dykningar på olika platser runt Östersund. Ett av många roliga inslag var den återkommande nyårsdykningen vid Rödöfärjan runt 70-talet med efterföljande bastu på F4. Vid dessa tillfällen användes bara dräkt och den lätta utrustningen. Att det var roligt kunde lätt avläsas hos varje deltagare. Kapten på färjan var vidtalad!

Både Björn och jag är väldigt glada åt att vår idé fick ett så fantastiskt genomslag och inte minst över att klubben fortfarande är så aktiv.

Lars Jahrluf
Björn Staverfelt